

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefunkirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12:50
četrtletno . . . K 6:30
mesečno . . . K 2:10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28—
za **vse druge** dežele i. **Ameriko** K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (**inserate**) se plačuje od četverstopne petit vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna štev. stane 10 h.

Štev. 283.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, dne 11. decembra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Gospodarsko delovanje Narodne stranke v I. 1909.

(Poročilo podpredsednika gosp. dr. A. Božiča na glavnem zboru Nar. stranke dne 9. dec. 1909.)

Najvažnejše gospodarsko in ob enem socialno vprašanje v minulem letu, h kateremu je mogla stranka zavzeti svoje stališče, je bilo socialno zavarovanje, zavarovanje na starost in onemoglost, katero ima po vladnem načrtu obsegati delavstvo, večino naših kmečkih posestnikov in pa obrtništvo. Narodna stranka je bila prva in edina meščanska stranka na Slovenskem, katera je v tem oziru zavzela odločno in po mojem mnenju pravilno stališče. Izjavila je, da odobrava delavsko zavarovanje, glede kmetov in obrtnikov pa da zahteva primernih sprememb, zlasti znižanje velikih plačilnih bremen. Da je bilo to naše stališče pravo, dokazuje na eni strani dejstvo, da ni bilo nikjer odpora proti njemu, vključ temu, da smo ga ljudstvu pojasnili na javnih, vsakomur dostopnih shodih, na drugi strani pa so to pokazale razprave socialnega odseka, kjer je ravno zavarovanje samostojnih, obrtnikov in kmetov, še sedaj nerešena preporna točka. Vse to nas napolnjuje s tem večjim zadovoljenjem, ker smo ravno v tem vprašanju videli, kak uničujoč poraz je doživela klerikalna demagogija, katero smo po možnosti razkrinkali in narodu povedali, koliko se ima zanašati na tako lahkomisljene in kratkogledne politike!

Površen pogled na statistiko nas uči, da pridelamo sedaj na 34 tisoč ha novo zasajenih vinogradov prilično 1 milijon hektolitrov vina ali okroglo 330 tisoč polovnjakov. Če nizko računamo povprečno hl po 30 kron, dobimo vsoto 30 milijonov kron, katero predstavlja vrednost vinskega pridelka. Vinarstvo je važen vir dohodkov spodnještaj. kmetovalcev in kaj se je čuditi, ako je nameravani vinski davek finančnega ministra Bilinjskega vzbudil ogromen odpor po celi deželi. Narodna

stranka je bila zopet prva, ki je mislila na obrambo: prva je protestirala v svojem časopisju in dež. poslanec gosp. dr. Kukovec je prvi javno ostro obsodil nameravani atentat na naše vinogradništvo na shodu v Št. Petru pod Sv. gor. Tudi tukaj bode dobro, ako se spominjamo hudih ran, katere so vsekali klerikalci spodnještaj. vinogradništvu z odobrenjem ogrske nagodbe. Trpeli smo ogromno vsled umazane židovske konkurence iz Ogrskega in Hrvaškega — vse po sokrivdi takozvanih kmečkih klerikalnih poslancev. Zato tudi sedaj ne verujemo klerikalnim obljubam. Naravno, da je stranka istotako že poprej zavzela odločno odklonljivo stališče proti nameravanemu davku na pivo in to v nujnem interesu savinjskega hmeljarstva, katero si je letos komaj malo izlečilo hude rane iz dveh poprejšnjih slabih let.

Narodna stranka kot zastopnica gospodarsko slabo stoječih slojev je protestirala seveda tudi proti uvedbi nameravanih novih davkov na žganje, sodavico, vžigalice in slatino, ker se s tem obtežijo krivično najširši sloji prebivalstva. Naj se jemlje tam, kjer je kaj za dobiti, naj se zdatno davčno obteži tiste družbe, ki z odiranjem odjemalcev plačujejo do 40% dividend!

O železniškem vprašanju je bilo pogosto govora na naših shodih, v našem časopisju, v sejah izvršev. odbora in da se je stranka po svojih zastopnikih v Gradcu in na Dunaju odločno zavzela za toliko potrebno izpopolnitev železnic. Koristi takih izpopolnitev za naše kmetijstvo, obrtništvo in industrijo ne bomo naštevati — ohranili pa bodo zlasti Savinčani celjskim Nemcem gorko „hvaležnost“ za nasprotovanje železnici Polzela-Kamnik!

V deželnem zboru sta se stavila dva za naše kmečke koristi zelo važna predloga: namreč za deželni kulturni svet in odpravo bernje. Deželni kulturni svet, kateri bi se moral po vzoru sudetskih dežel razdeliti v nemški in slovenski del, bi bil pod nadzorstvom dež. zbora stoječe zastopstvo kmečkih koristi; štaj. kmet. družba je zasebna

naprava, o kateri do najzadnjih časov ne moremo trditi, da bi bila Slovencem posebno naklonjena. Bernja je pa krivičen, samo kmečkemu ljudstvu naložen davek za duhovščino. Vprašam vas, ali nimamo že dovolj drugih bremen — in ali ne deluje duhovščina tudi za tržane in meščane, katerim ni treba dajati bernje? Duhovščina nastopa naravnost kruto v izterjevanju tega davka: tožbe zaradi bernje so v kozjanskem okraju na dnevnem redu, v Savinski dolini groze župniki kmetom s surovimi pismi, ako nočejo odrajtati bernje in v slovenjgraškem okraju je gnal neki kaplan naprednega posestnika zaradi bernje na boben. Bil je torej res že skrajni čas, da se je zavzel v dež. zboru dr. Kukovec za odpravo tega davka, ki ni nikjer pisan, a povsod obstoji.

Zavzeli smo po svojem zastopniku v deželnem zboru tudi ljudstvu koristno stališče glede podpor. Videli smo lani in predlanskim, da se je sicer razdelilo nekaj sena in slame in se je vsled tega pela hvala po nezasluzenem klerikalnim poslancem — a seno in slama sta bila mnogokje tako slabe kakovosti, da nista bila porabljiva. Pri Mestinju so bili vsaj še pred nedavnim časom videti ostanki „podpornega sena“ kar zunaj ležati; seno je bilo tako slabo, da ga ni hotel nikdo vzeti. Pomagano ni bilo z njim našim kmetom pač pa židovskim prekupcem in železnicam. Vrh tega se je premalo oziralo na male posestnike, kmečke delavce in viničarje; te zadene, četudi posredno, slaba letina istotako kot kmete. V od pomoč obema nedostatkoma je predlagal dr. Kukovec v deželnem zboru, naj se deli podpora v denarju in naj se jemlje v ozir tudi male posestnike, kmečke delavce in viničarje.

Stranka pa je tudi po posameznih gospodarskih in zadružnih strokovnjakih pridno delovala doma. V prvi vrsti pride v poštev zadružništvo. Ustanavljali so se mali kmečki denarni zavodi, rajfajznovke, katere pa nimajo samo namena, da izposlujejo našim kmetovalcem cen kredit, temveč nudijo

tudi priliko za štedenje v malem. Kakor se po malih žilicah steka kri v večje žile in nazadnje v srce, tako bi se naj štedilo in nabiralo po majhnih denarnih zavodih narodno premoženje, ki nam edino more dati notranjo moč in odporno silo proti navalu nasprotnikov. Kajti le tedaj, ako bomo razpolagali z veliko razpoložljivo glavnico, se bomo mogli lotiti velikopotezne gospodarske politike na Sp. Štajerju, bomo mogli misliti na sistematičen naskok na nemška mesta in trge in bomo omogočili razvoj narodne industrije. Poleg denarnega smo gojili pridobitno zadružništvo. Ustanovila se je prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju, ki se navzlic vsem nasprotstvom od klerikalne strani, od dne do dne lepše razvija in obeta postati prava dobrotnica naših vinogradnikov. Poleg tega, da bode zasigurala našemu vinnu domači trg, ga bode skušala s primernimi sredstvi uvesti še bolj v tujino, zlasti pa mu odpreti slovanski sever. Ustanovila se je tudi glavna mlekarina v Celju, ki pa bode mogla še le tedaj delovati, ko bodo ustanovljene mlekarne po okolici: deloma je že to delo dogotovljeno. Zasigurali bomo s tem našemu kmetijstvu na stotisoče stalnih dohodkov. Sem spada tudi kmetijsko izobraževalno delo, katero smo v obilni meri gojili in priporočali. Naši bodoči načrti se sučejo okrog pridobitnega zadružništva, ki je bilo pri nas doslej precej zanemarjeno. Ne bomo se pa pri tem nikoli ravnali po klerikalnih, ki pač kričijo, ne delajo pa ničesar, temveč bomo mirno, premišljeno uresničevali svoje načrte v povzdigo našega narodnega gospodarstva tudi v bodoče. Pri tem računamo ne samo na zaupanje, temveč tudi na pomoč cenj. somišljenikov — nas pa bode vodilo geslo: vse za gospodarski napredek našega kmetijstva! (Dolgotrajno odobravanje.)

Darujte za Nar. sklad!

LISTEK.

Orlov in njegova žena.

Ruski spisal Maksim Gorki.
Preložil Fedor Gradišnik.
(Dalje.)

Misel, ki nikakor ni odgovarjala običajnemu razmišljevanju Orlova, ga je naenkrat obšla: ali ni bilo pravzaprav popolnoma nepotrebno, da je potegnil tudi svojo ženo v ta pekel? Nalezla se bo in umrla . . . Ko jo je zopet srečal, ji je zaklical s strogim glasom: „Le snažna bodi! Umivaj si prav čisto roke . . . Le pazi!“

„Čemu pa to?“ je vprašala ter pokazala svoje male, bele zobe, in njene besede so donele kakor nevolja.

Njen odgovor ga je ujezil.

„Sedaj se norčuje na takem kraju; prenesramne so pač, te ženske!“

Toda časa ni bilo več, da bi ji kaj odvrnil; Matrona je ujela le še njegov očitajoči pogled in odhitela v ženski oddelek.

Grigorij pa je minuto pozneje že pomagal prenesti nekega znanega policista v mrtvašnico. Mrlič se je zibal na nosalih sem in tja ter zrl s svojimi široko odprtimi, steklenimi očmi izpod zmrušenih trepalnic proti nebu. Grigorij ga je opazoval s skritim strahom. Že pred dvema dnevoma je videl policista v službi in ga mimogrede celo nahnulil — bila nista prijatelja. In sedaj vidi tega še pred kratkim tako močnega in postavnega človeka mrtvega pred seboj, popolnoma izpremenjenega in zvitega od krčev.

Orlov je čutil ves nesmisel tega kontrasta.

„Čemu pride človek na svet“, si

je mislil, „če ga ta ostudna bolezen lahko v štiriindvajsetih urah ugonobi?“

Zrl je na nosala in policist se mu je zasmilil. „Kaj bo sedaj z tremi otročki rajnkega? Lani je izgubil ženo — ubogi črvički bodo sedaj čisto zapuščeni . . .“

Občutil je resnično bolelost pri tem razmišljevanju. Naenkrat se je začela desna roka mrtveca stegovati in znavati; in objednem so se zaprla do sedaj na pol odprta, na levo skremžena usta . . .

„Stoj!“ je zavpil Orlov drugemu strežaju in postavil nosala na tla. „Saj je živ!“ je zašepetal boječe.

Strežaj, s katerim sta nosila mrtveca, se je obrnil, pogledal pazljivo rajnega in rekel nato jezno Orlovu:

„Kaj pa blebečeš! Ali ne veš, da se pripravlja samo za krsto? Ali ne vidiš, kako ga je skrčilo? . . . Tako

vendar ne more ležati v krsti! Naprej vzdigni!“

„Toda glej vendar, saj se premika!“ je ugovarjal Orlov, tresoč se od strahu.

„Le pogum! Poprimi, čudak . . . ali me ne razumeš? Saj ti pravim: samo preteguje se . . . Pri tem se mora vendar premikati! Ti si v resnici neizobražen človek, naravnost pregrešen . . . Živil! Kako se more pač o mrtvecu kaj tacega govoriti! Saj to je vstaja, brate! . . . Tukaj se vsi premikajo, naši mrtveci . . . Le molči o tem, to ti svetujem, ne zini nobenemu človeku besedice o tem, da se je pomikal! Sicer pove Peter Pavlu, Pavel pove vsem drugim in mi dobimo rebelijon na glavo, ker smo jih, se bo reklo, žive pokopali! Prišlo bo ljudstvo in vse pokončalo . . . in ti dobiš tudi svoj del, razumeš? . . . Tu na levi ga bova odložila . . .“ (Dalje prih.)

Železni maliki na lončenih nogah.

V nekdanj slovenskih, a še danes domačih mestih, Celovcu in Gradcu, se nam Slovencem gode krivice, ki vpijejo do neba po maščevanju. Na Koroškem, kjer so si nekdanj volili Slovenci svoje kneze s pogojem, da ščitijo ti njih pravice, se sedaj zapirajo Slovenci, če zahtevajo vozni listek v svojem materinem jeziku. Kako slab pač mora biti nemški in talminemški značaj v deželi, oziroma v mestu navzlic posilno in umetno vstvarjeni in vzgojeni večini, da se mora posluževati že takih sredstev... Železni malik na lončenih nogah! Iste razmere vladajo na Štajerskem. V Gradcu, katero mesto nazivajo nemški šovinisti: »Die deutscheste Stadt Österreichs« (?) je nameravalo prirediti slovensko telovadno društvo »Sokol« »Miklavžev večer«. A kakor lansko leto, uprizorila se je tudi letos od nemško šovinistične strani nesramna gonja napram Slovencem, najbrže iz strahu, da bi ne izgubilo mesto nemškega značaja... Železni malik na lončenih nogah! Ali je bil to zadnji udarec graškemu Slovenstvu? Ali ga je ta nakana ugonobila? Ne! Slovenci so s tem le oživelili in čuditi se nam je, da se pojavlja po celem mestu slovenski živeli, o katerem se je poprej govorilo, da je mrtev. — Vabil za to veselico se je razposlalo okrog 600; ta številka nam jasno kaže, da Slovenci v Gradcu še živimo, da hočemo živeti in tudi napredovati. Z nakano, da so nam preprečili to veselico, so si zadali Nemci sami klopoto, ker se boje izgube nemškega značaja graških Nemcev na — itsch, — igg, — schegg, — autz, itd. Družabno življenje graških Slovencev je skoraj popolnoma onemogočeno; kajti pri teh razmerah, katere vladajo sedaj v Gradcu, je pač izključeno, da bi dobili Slovenci še kedaj kako dvorano za svoje veselice. Druge rešitve v tem oziru ni, kakor ta, da dobimo svoj »Narodni dom«, v katerem bomo lahko prirejali mirno svoje veselice ter s tem povzdignili družabno življenje tukajšnjih Slovencev. »Narodni dom v Gradcu«, ta ideja ne sme zaspiti, ampak okleniti se je hočemo z vso vnemo in vztrajnostjo. Prepričanje, ki vlada med Nemci, da le vztrajno radikalno delo vodi do cilja, ta iskra mora vstleati tudi v srcu vsakega Slovenca. Zadnji čas in nujna potreba je, da si postavimo lastno ognjišče »Narodni dom«, kjer bomo drug drugega bodrili za nadaljni uspešen boj proti sovragu. Tudi »Sokol« bi imel lahko v njem svoje varno zavetišče in »Družba sv. Cirila in Metoda« bi lahko otvorila tu otroški vrtec in vsaj nekaj razredov ljudskih šol... Garancije, da se »Narodni dom« ne le lahko vzdrži, ampak tudi krasno rentuje, so sedaj tem večje, ker so graški Slovenci oziroma Slovani prisiljeni obiskovati svoj dom, v katerem se bodo počutili popolnoma varne pred nemškim nasilstvom. Slovenski denarni zavodi, banke in posamezniki pomagajte nam v teh resnih časih, da bomo v kratkem zagledali v ponemčenem Gradcu ponosno stavbo, naš »Narodni dom«.

Politična kronika.

— **Jugoslovanski minister** dela sedaj planinskim Nemcem težke skrbi. Na shodu nemškonacionalne zveze takozv. naprednih nemških drž. poslancev, ki se je vršil včeraj na Dunaju, so govorili zastopniki planinskih Nemcev proti imenovanju kakega Jugoslavana za ministra v preosnovanem ministerstvu — in sicer zaradi tega, kakor pišejo nemški listi sami, ker bi se s tem utrdilo stališče Slovencev in bi bila zaprta pot — Nemcev do morja. Ali

ni drznost in cinizem, zahtevati javno, naj se nas Slovenci brezpogojno izroči germanizaciji? Ali ni to novi klic na boj naše delegacije? Nemci morajo v resnici mnogo zaupati sedanji vladi, ker pričakujejo od nje, naj kratkomalo uniči poldrug milijonski narod! Okolščine so Nemcem za novi boj proti Jugoslovanom ugodne: na Dunaju se vrši Friedjungov proces in vesoljno nemško časopisje se pripravlja za veliko obrekovalno kampanjo proti Jugoslovanom. Bilo je zato umestno, da je dr. Šusteršič v včerajšnjem svojem govoru spomnil vlado in najvišje kroge, da so Slovani dovolili navzlic svojemu opozicijskemu stališču rekrute, ker se čutijo z vsemi drugimi narodi edine, kadar gre za obrambo države. V graški »Tagespost« se trudi celovski Dobernig ne le, da bi nas Jugoslovane denunciral na najvišjih mestih, temveč da bi tudi Italijane vzpodbodel k novemu boju zoper Slovence. Za Nemce je tak boj le ugoden: duobus certantibus tertius gaudet. Italijani bi bili tudi v istini slepi, ako bi ne spoznali, da je nemški naval na Trst naperjen proti njim! Wastian klati tudi po nemških listih s trijalizmom in jugoslov. strahovi. Pa tako lahek kakor je morda bil, sedaj boj proti nam več ni, gg. Wastian, Dobernig in tt.!

— **Kravja kupčija v parlamentu** nekam počasi uspeva. Poljsko kolo se sedaj trudi, da bi pregovorilo Slovansko jednoto k pogajanju z vlado, češ, da stoji stvar višje ko oblika, to je, znani sklep Slov. jednote, da se s vlado več ne pogaja. Vodje Slovanske jednote so vzeli ta nasvet na znanje z obljubo, da bodo o njem sklepali. Sicer pa leze cela politika Slov. jednote sedaj nekam na oportunistično stran, vsled česar se že oglašajo pri radikalnih Čehih in agrarcih velika nevolja. Nemškonacij. zveza je sprejela včeraj Pergeltov predlog, ki se izjavlja sicer proti spremembi sedanjega sistema, ne izreka se pa odločno proti preosnovi vlade. Radikalnejša predloga, ki sta ju stavila Wolf in Stransky, sta propadla.

o **Iz drž. zbornice.** Včeraj so govorile »visoke« glave: Dr. Šusteršič, Gessman in Glombinjski. Dr. Šusteršič se je zavzemal za **uradniško ministerstvo** in za odslovitev sedanje vlade. O sistemu ni bilo nič več govora. Gessmann je dal čutiti, da so krščanski sočijalci pod gotovimi pogoji za spremembo vlade, a da žele, naj Bienerth ostane. Glombinjski pa je dajal vsem strankam nauke, da je njih prva dolžnost zasigurati delazmožnost parlamenta. Odločno pa se je zavaroval proti vsakemu vmešavanju kake tuje države v avstrijsko notranjo politiko. Vlade, ki bi to trpela, bi Poljski klub ne mogel podpirati. (Gre se za Nemčijo. Op. ur.)

Drobne politične novice.

Oktroirana volilna preosnova. Iz Budimpešte poročajo, da ni izključeno, da bi se cesar ne poslužil stare pravice in bi oktroiral splošno in enako volilno pravico, ako bi se ne posrečilo kmalu urediti politične krize. — To bo samo strašilo za madžarsko plemenitaško kliko, da se uda. Sedaj se vrše med Dunajem in Budimpešto pogajanja glede prehodnega ministerstva Wekerle.

Belgijski kralj Leopold je po včerajšnjih poročilih iz Bruselja že boljši. Prebil je srečno hud napad protina.

Dnevna kronika.

z **Kitajski četrt v Berlinu.** Sedaj že tudi v Berlinu stanuje več Kitajcev. V neki hiši v Breslauerstrasse jih stanuje 9 skupaj in tudi drugod so raztrošeni. Oni krošnjarijo in nosijo po

trgovinah, gostilnah in hišah kitajske proizvode, ki jih ali naročajo, ali pa sami izdelujejo. Prodavaajo zelo lepe rezbarije, vezenine in druge reči. Jed si pripravljajo sami in pravijo, da so v Berlinu zelo zadovoljni.

z **Na Benečanskem** je zadnje ljudsko štetje našelo komaj 30.000 Slovencev; izkazalo pa se je, da v mnogih krajih, ki so čisto slovenski, niso našli niti enega Slovenca („pozabilo“ se je, je dejal na nekem znanstvenem kongresu profesor Musoni!), v drugih krajih zopet so jih našli mnogo manj, nego jih je v resnici (avstrijski recept!). Mirno se lahko trdi, da na Beneškem še živi do 40.000 Slovencev.

z **Stotnika Jungo**, ki je bil poslal tovariš Mathyassu peklenski stroj, so proglasili zdravniki za zdravega. Ker je on nadalje obstal svoje dejanje, ga bodo sodili kot zločinca.

z **O nadporočniku Hofrichterju.** Stotnik-auditor Kunz je že prvič zaslišal nadporočnika Hofrichterja. Za tek obravnave, ki je tajna, se ne more zaznati, vendar je pa toliko gotovo, da Hofrichterjeve izpovedbe niso nič vsebovale, kar bi indicijem dalo kak drug pomen, ali pa celo vplivalo na preokret v zadevi. Zaslišujoči sodnik je pustil, da je Hofrichter govoril, kolikor je hotel, kajti vse izpovedbe se bodo resno primerjale z onimi pri prediskavi. Formalno se vrši garnizijska obravnava tako-le: Nadstabi profos odpre vrata v celico in vede v spremstvu straže z nasajenim bajonetom jetnika pred sodnika. Profos in jetnik gresta rama ob rami, dočim jima vojak sledi. Auditor čaka jetnika z dvema pričama v uradni sobi. Profos in stražnik zapustita uradno sobo z jetnikom in se odstranita, profos celo, vojak pa ostane pred vrati. Ko je zasliševanje pri koncu, se vrši enak proces iz nove. Kot sodni priči sta odbrana dva oficirja, eden njih je auditor-aspirant in ta vodi objednem zapisnik. Oba molčita tekom cele razprave in imata samo paziti, da se vsaka beseda pravilno zapiše. — Zadnji čas je bil Hofrichter zelo klavern in je baje prosil sodnika, naj ga začnejo zasliševati.

z **Cook baje ni slepar**, pravi njegov tajnik, Lonedale, ki trdi, da so zapiski, katere je Cook predal univerzi v Koppenhagenu, izvirni, torej oni, ki jih je Cook delal za svoje ekspedicije. Vse je Cook narekoval Lonedaleju in izključeno je, da bi se tu moglo govoriti o sleparstvu.

z **Slovanski arheološki kongres.** Bolgarsko arheološko društvo je sklenilo sklicati kongres vseh bolgarskih arheoloških društev. Ta kongres se bo vršil l. 1910. v Šumnu. Na ta kongres bodo povabljeni v prvi vrsti vsa jugoslovanska, a tudi vsa druga slovanska arheološka društva.

z **Novi kolki.** S 1. januarjem 1910 pridejo glasom ukaza fin. min. z dne 20. oktobra t. l. v promet novi kolki, dozajne kolkovne znamke, izdane leta 1898., pa izgube koncem marca 1910. veljavo.

z **Radij ga je ožgal.** Profesor dr. Štefan Mayer se je pred nekaj dnevi pri eksperimentiranju z radijem po ne previdnosti precej ožgal. Profesor je pri eksperimentu deval radij iz ene posode v drugo, pri tem se je pa razvila radi razpada atomov emanacija plinov. Nevidno se je plinoviti radij zagrizel v pore na roki in je povzročil intenzivno žareč močno radioaktiven učinek, ki se naziva inducirana aktiviteta in ima to neprijetno lastnost, da se ne da umiti, dokler ni snov razpadla, kar vedno traja 3 do 4 ure.

z **Caruso se zopet ženi.** »Daily Express« javljajo, da se misli Caruso zopet oženiti in to z neko zelo lepo 19 let staro Sicilijanko, ki jo je izpoznal v Milanu.

z **100 oseb so požrli morski volkovi.** Baje sto brodolomnikov parnika »La Seyne«, ki se je potopil 14. novembra pri Singapore, so požrli morski volkovi.

z **Izboljšan vijak za ladjo.** Neki mašinst v Benetkah je iznašel nov vijak za ladjo, ki je baje v stanu z eno tretjino manjšo silo premikati ladjo eno tretjino hitreje.

z **Pravda proti Friedjungu.** Veliko zanimanje vlada za pravdo srbohrvatske koalicije proti dr. Friedjungu in uredniku Reichspošte Ambrosu, ki se je pričela dne 9. t. m. na Dunaju. Prišlo je osebno 23 tožiteljev, med njimi F. M. L. pl. Tomić v uniformi. Na tribuni je

vse polno žurnalistov, izlasti zastopnikov inozemskih listov. Predseduje deželno-sodni nadsvetnik dr. Wach. — Tožijo Friedjunga, ki je častni doktor univerze v Heidelbergu, ker je očital tožiteljem veleizdajske zveze, podkupnino, sprejeto od srbske vlade in delo koalicijskih glasil za srbsko vlado. Nadalje toži poslanec Supilo, ker mu je »Reichspost« očitala, da je prejel za svoje izdajalsko delo od srbske vlade plačilo. — Najprej je zastopnik tožiteljev, dr. Harpner vprašal Friedjunga, da li mu je znano, da so v vojaški granici vedno šli Hrvati z Avstrijci v boj zoper Turke. Mu je li znano, da je marsikateri brat današnjih tožiteljev in marsikateri sin zgrabil za orožje, ko se je šlo proti Srbom. Friedjung noče odgovoriti, dokler ne bo njegov zastopnik predložil dokumentov za njegove trditve. Temu se ugodijo. Dr. Kienböck, ki zagovarja urednika Ambrosa, želi, da se zasliši najprej izdajatelj »Reichspošte« dr. Funder in prečitajo zadevni članki, da bodo porotniki vedeli, za kaj se gre. Dr. Funder je pravil, da je »Reichspost« grosesterajharski list in da pazno zasleduje jugoslovanske (!) pojave. Trdil je, da jamči za vse dokaze, ki se bodo objavljali. (Kdo pa jamči za njega? Op. uredn.) Dokazati hoče, da so tožitelji delali protiaustrijsko in za srbski denar.

Štajerske novice.

u **Za naše časopisje.** Mesec december mora biti posvečen delu za »Narodni dnevnik« in »Narodni list«. Najodločnejša dolžnost vsakega naprednega Slovenca je skrb za razširjenje obeh listov. Število naročnikov se mora v vseh okrajih vsaj za 30 odstotkov zvišati, ako hočemo pokriti velike stroške listov. Zvezna tiskarna v Celju se je iz nova moderno preuredila, kar bode našemu časopisju le v korist, ker se bodo mogli sčasoma povečati. Po ogromni večini so se štajerski Slovenci izrekli da morata oba lista v naprej izhajati, ker bi nasprotno bila velika izguba v narodnem oziru. Zato pa mora občinstvo obstoj časopisja zjamčiti. Pozivamo zaupnike v vseh okrajih, da gredo takoj na delo in pobirajo podpise za naročevanje »Narodnega dnevnika« in »Narodnega lista« za leto 1910. Seznamki se nam naj takoj vpošljejo. Odkoder ne dobimo kmalu odgovora, tjakaj vpošljemo kmalu svojega potovalca, ker naročniki se gotovo dajo dobiti če se le kdo resno potrudijo. Da ne bomo imeli stroškov, prosimo torej takojšnjih poročil s strani zaupnikov.

u **»Stražino«** pojmovanje sistema. Dr. Kukovčev predlogi v dežel-nem zboru. Naši mariborski klerikalni prijatelji so se v istinito prav »me-glejem« članku zakadili v glavni zbor Narodne stranke. Ker smo klerikalnemu vohunu povedali, da za njega ni med poštenimi ljudmi prostora, se lovi »Str.« sedaj za posameznostmi v poročilu »Nar. Dnevnika.« Predvsem jim ni po volji, da je g. drž. posl. Roblek bil mnenja, da ne zadostuje, ako padejo sedanji ministri, temveč da mora pasti tudi sedanji ponemčujoči sistem, kateri je vodilen pravec ne samo ministrom temveč celi nemški upravi, vsej vemški birokraciji. Da vzamemo samo en primer: imeli smo slovanskega trgovsk. ministra dr. Fořta; ali se je tačas to kaj pri nas poznalo? Saj je dejstvo, da gospodarijo na Dunaju sekcijiski načelniki po svoje in v Gradcu birokrate zopet po svoje. Premena ministrov ne zadostuje — to vedo dobro tudi klerikalci. Saj so bili še do nedavnega z nami v tem oziru istega mnenja. Ali naj citiramo »Slovenca« in isto »Stražo«? Pa poleti so se s svojo obstrukcijo blamirali, sedaj pa pojmujejo že tudi premeno sistema tako, da bi dobili Slovani par portfeljev, morda tudi Jugoslovani jednega — v ostalem pa bi ostalo pristare. Zato

razumemo „Str.“ jezikanje, ki ni nič ni drugega kot umikanje klerikalcev v — vladnitarbor, tje, kjer so bili že pod Beckom in so neizmerno oškodovali slov. narod. — Smešna je tudi „Str.“ trditev, da so slov. dež. poslanci že poprej stavili enake predloge kot dr. Kukovec v dež. zboru. Kedaj je bilo tam govora o lex Perek, o dež. kulturnem svetu, o bernji itd? — Glede nemškutarjenja pa le molčite! Ali vam naj navedemo Güntherja, nadalje tistega duhovnika v velenjski okolici, ki je prodal svojo gozdo „Südmarki“, ponemčujoče delovanje mariborskega škofa, prodajo vinogradov Ljudske posoj. v Halozah Nemcem itd. itd? Ali vam naj navedemo znova, da gradi šentiljski dom Nemec? In kar se tiče več nemščine, ali ni „Str.“ odobrila istega stališča glede nemščine v ljudski šoli kakor ga imamo mi, da, celo popustila je zdatno? Pa — klerikalec je lažnjivec in nepoštenjak, zato tudi niso nič boljši klerikalni listi.

Iz Brežic. Na naslov c. kr. finančnega deželnega ravnateljstva v Gradcu. Za občinske volitve v Brežicah, ki so se vršile dne 7. t. m., sestavil je volilni imenik asistent Schmidt. Mi dvomimo in smo prepričani, da niso posamezni davčni postavki resnični, ker se dotični v volilnem imeniku vpisani zneski predpisane davka ne strinjajo z davčnimi knjižicami. Vprašamo sl. c. kr. finančno ravnateljstvo, ali je pripravljeno, pustiti pregledati volilni imenik po drugi uradni osebi, ali je isti pravilno sestavljen in zaslišati c. kr. davčne uradnike, ali se ni ta volilni imenik večkrat in ne vsled ukazov drugih oblastij, popravljaj? Mi hočemo, da se ta stvar pojasni in bomo natančno zasledovali, kaj se bode ukrenilo v tej zadevi.

u Iz Brežic. Pretekli torek so se vršile tukaj občinske volitve. Izvoljeni so sami nemškutarji. — Slovenci se teh volitev z ozirom na to, ker se je sestavil volilni imenik popolnoma nepravilno in se tozadevnim reklamacijam ni ugodilo, niso udeležili. — Zakaj da so se nemškutarji in njim naklonjena tukajšnja politična oblast poslužili različnih dvomljivih sredstev pri sestavi volilnega imenika, nam kaže razmerje za nemškutarske kandidate oddanih glasov. — V prvem razredu je 12 volilcev, volilo jih je 7; v drugem razredu je 28 volilcev, volilo je 18 volilcev nemškutarske kandidate, torej bi bilo v prvem razredu naših glasov pet, v drugem pa deset. Že to razmerje bi ne bilo za nas neugodno. — Popolnoma nepostavno so pa izpustili v II. razredu še tri naše volilce. V slučaju, da bi še bili vpisani pravilno ti trije naši volilci, imeli bi Slovenci sigurnih trinajst in še najbrž več glasov; zgodilo bi se to, česar se še naši nasprotniki obupno branijo, a do česar slednjič vendar pride. Kako nevhvaležni so naši nasprotniki nasproti svojim lastnim smišljenikom pokazali so s tem, da so izbacili iz občinskega odbora skoraj vse stare kakor Grebenca, Schmidta, Vimpolška in Gabriča (sami pristni Germani) in jih poslali med staro šaro. To mora biti pač bitko za te zaslužne može, posebno za očeta Gabriča, kateremu naslednik je njegov sin. Glede teh volitev še ni izrečena zadnja beseda. — Ne bo nas pa presenetilo, ako bo imenoval novi občinski odbor v prvi seji častnim članom komisarja barona Steeba za o priliki teh volitev storjene izredne zasluge.

u Glas iz občinstva. Zaradi krasnega uspeha igre „Legijonarji,“ katera je vsled zasluge g. Salmiča

dosegla zadnjo sredo v Celju tako splošno hvalo in občudovanje, bi bilo velikega ponena, da se uprizori še narodna igra „Rokovnjači“ kar najprej. Objavljamo ta glas iz občinstva na naslov našega neumorno sijajno delavnega režiserja g. R. Salmiča in sotrudnikov.

u Predavanja „Zveze narodnih društev.“ V četrtek, 16. tm., predava v celjskem narodnem domu g. Karl Kveder iz Št. Jurja ob j. ž. „O vzgojnem pomenu domačije in šole“. Začetek ob 8. uri zvečer. Pristop ima slehern Slovenec. V torek 21. tm. pa predava g. dr. Schwab „O nedostatkih človeških čutil“.

Zahvala. Odbor Ciril in Metodove podružnice za Gaberje in okolico se vsem cenjenim darovalcem, ki so k obdarovanju revnih otročičev na Miklavžev večer bodisi z denarjem ali drugimi prispevki pripomagali, najpriščneje zahvaljuje. Posebno se zahvaljuje odbor slavni občini Celjske okolice, celjski Posojilnici, zadrugi „Lastni dom“, obitelji Gologrančevi, g. pot. učitelju Stiblerju in gospej Vošnjakovi, kateri so k obdarovanju z večjim zneskom prispevali.

u V Št. Pavlu pri Preboldu je minul praznik ravno med župnikovo pridigo nastal v žagradu ogenj, ki je uničil dve shrambi in vso cerkveno obleko. Škode je prilično 4 tisoč kron.

Iz Št. Pavla pri Preboldu. — Ob prav obilni udeležbi se je vršila v nedeljo 5. t. m. v prostorih tukajšnje šole Miklavževa slavnost. Na sijajnem vspehu gre v prvi vrsti zasluga gospodu Vidicu, nadučitelju v p., ki je v ta namen sam spisal in prikožil igrokaz „Miklavžev večer“ ter vse vanj vpletene pesmice, ki so dajale igri še poseben mik in polet, spremljal se znano spretnostjo na harmoniju. Velecenjeni rodbini Zanierjevi, ki ob dobrotelnih prireditvah vsikdar požrtvovalno sodeluje, bodi na tem mestu izrečena prisrčna zahvala za vsestransko pripomoč, zlasti pa še gospodu Zanierju samemu, ki je z njemu lastno ljubeznjivostjo nudil v odmorih izreden užitek s prikladnimi komadi na izvrstnem gramofonu. Dražestnima režiserkama gđc. učiteljici Pianovi in gđc. Olgi Zanierjevi gre pohvalno priznanje in hvala na velikem trudu v svrhu eksaktne uprizoritve in nabave elegantnih kostumov. Vse igralke in igralci, veliki in mali, igrali so vrlo svoje vloge. Krasna je bila živa slika konca igre pri bengalični razsvetljavi: Miklavž z angelji in rogači ter mati z otroci. Prebitek se odda društvu za šolsko kuhinjo, kojemu predseduje nadučitelj g. Vidic. Vsem, ki so pripomogli do izbornega zabavno-poučnega in izdatnega gmotnega vspeha v imenu mladine iskrena zahvala! — Hvala tudi gosp. učitelju Pečarju, ki je prepustil harmonij v ta namen.

u Svečarji. V gornjegrajskem okraju je razvada, da hodijo v zimskem času od vsake cerkve, tudi od podružnic, takozvani svečarji po vsem okraju in nabirajo bojda za sveče dotične cerkve vse, kar se jim da. Denar, žito, maslo itd. Ne mine skoro dan, da bi se ne ogalsil kak svečar od te ali one cerkve ali cerkvice. — Kmet sicer ne vidi rad svečarjev, vendar jim da „prostovoljni“ dar, ker ga drugače razupijejo kot brezbožca, liberalca in bogsigavedi kaj še.

To-da ne le iz domačega okraja so svečarji, temveč tudi iz sosednih pridejo v naš okraj beračit, kakor kaže sledeči slučaj:

Dne 4. tm. je prijel dva svečarja, cerkovnika in njegovega sina od Sv. Križa pri Belih vodah — okraj Šoštanj — ljubenski orožnik v Lučah in ju prignal k sodišču v Gornjigrad. Imela sta pri sebi čez 100 K nabra-

nega denarja. Sedaj sta v preiskovalnem zaporu.

u Iz Brežic. Silvestrov večer z zanimivim vspehom priredi „Telovalno društvo Sokol v Brežicah.“ — Svirali bode oddelek orkestra gledališke godbe iz Zagreba. — Natančneje vspeh bomo objavili. — Opozarjamo pa že sedaj sosedna društva na našo prireditev.

Iz Brežic. Burka „Moč uniforme“, katero je uprizorila Čitalnica v Brežicah v sredo, dne 8. t. m., je izvrstno uspela. Naši vrli diletanti oziroma diletantinje so skušali rešiti vsak svojo nalogo kar najbolje in se je to tudi vsem brez izjeme posrečilo. Vkljub slabemu vremenu prihitelo je mnogo občinstva iz sosednih krajev in obisk je bil jako povoljen. Na splošno željo se še bode ta igra v kratkem ponovila in sicer eno nedeljo ali praznik v popoldanskem času, tako da si isto lažje pogleda kmečko ljudstvo iz okolice. Želimo, da bi uspeh zadnje igre naše diletante le vspodbujal in bi jih še večkrat videli na našem odru.

o Iz politične službe. Prestavljeni so: okr. komisar Schaffenrath iz Brežic v Slovenjgradec, okr. komisar Schönhofner iz Slovenjgradca v Gradec, koncipist dr. Krammer iz Maribora v Gradec, koncipist dr. Terglav iz Ptuja v Brežice, konceptni praktikanti Kalbermatten iz Gradca v Ptuj, dr. Lanjšič iz Konjic v Maribor in dr. Rattek iz Mürzzuschlaga v Ptuj. — Steeb je pa ostal še v Brežicah!

Občinski odbor v Stranica pri Konjicah je sklenil protest proti nameravanemu vinskemu davku ter uposlal tozadevno peticijo izvrševalnemu odboru narodne stranke. Ta jo je izročil drž. posl. g. Robleku, da jo predloži na pristojnem mestu.

u Nadučiteljska služba v Št. Lenartu nad Laškimi je razpisana do Novega leta 1910. Kraj leži krog 600 metrov visoko nad morjem, dobro uro od trga Laško. Stanovanje nadučiteljevo je v posebnem poslopju, takoj imenovani stari šoli ter obstoja iz dveh prostornih sob, kuhinje, majhne shrambe in obsežnih kletnih prostorov. Vrt šolskega voditelja, zaeno drevesnica meri menda krog 13 arov. — Šolsko poslopje je novo, šolske razmere kot navadne po hribih. V trgu je branjarija, potrebne stvari pa se morajo dovažati iz Laškega. Poštno dostavljanje je izvzemši nedeljo, dnevno. Kdo želi natančnejših pojasnil, naj se obrne (priloživiš 1 K v znamkah za „narodni sklad“) na sedanjega prov. voditelja Jos. Gosak, ki bo mu na vsa prašanja točno in poštine prosto odgovoril! O Božiču se stanovanje ne more ogledati, ker odide učiteljstvo na počitnice. — NB. Ker je šola na vrhu hriba, je za vodo poleti ob suši huda; stara šola ima pač vodnjak, a se v njem nabira le streljina.

u Za Št. Lenartom v Slov. gor. Ptujška okolica. Ustanovitev podružnice nemškega šulferajna na Bregu pri Ptujju znači začetek smotrenega germanizovanja 3 dosedaj slovenskih šolskih okolišev: hajdinskega, šentvidskega in ptujskookoliškega. Pri cerkvi sv. Roka zgradi nemški šulferajn spomlad 1910 petrazredno šolo ponemčevalnico za občino Breg, katere soloobvezni otroci 130—140 po številu so dosle obiskovali nemške šole v Ptujju. Da bodo novo petrazredno ponemčevalnico napolnili, napravili bodo divji lov na slovenske otroke hajdinske in šentvidske šole. Da se pa na mestnih šolah v Ptujju vzdrži sedanje število razredov oz. paralelk vzlic odpada 130 do 140 brežkih otrok, se bode začela huda gonja na otroke slovenske okoliške šole, katera dasi šteje 9 razredov, je prenapolnjena in potrebna razširitve,

ali naše dobro ljudstvo za kulturne potrebe nima niti smisla niti denarja. Rodoljubi, starodavni Ptuj z okolico postane čez 20 let drugi Maribor, ako boste samo vzdihovali pa nič žrtvovali! —

Iz Ljutomera. Ljutomerska čitalnica priredi 26. decembra na Štefanovo veliko tombolo s krasnimi dobitki. Prosi se še enkrat, da na ta dan druga društva v okolici ne prirede enake zabave.

u V posnemo. Postružnik Liza, bivša užitarica v Rogoznici pri Ptujju, je sporočila za uboge otroke ljudske šole Ptujška okolica 20 K, katere je izplačala njena sododnica Liza Flor, posestnica v Podvincih. — Slava vrli ženi!

u Skrb za otroka. Na okoliški šoli v Ptujju dobi vsak šolski dan 62 najubožnejših in najpotrebnejših otrok vsak po 1 hlebec kruha. Potrebni denar darujejo Ptujski in okoliški Slovenci in Slovenke.

u Učiteljica, ki umeva svoj poklic. Gđc. Marija Luknar, učiteljica na okoliški šoli v Ptujju, je nabrala med Slovenci in Slovenci v Ptujju 66 K za nakup materiala za ženska ročna dela ubogim deklicam okoliške šole. — Pojdite in storite tudi drugi tako!

o Iz Slovenske Bistrice. — Cerkevno vino na Ritoznoju se je po dražbi prodalo in je bila cena po 30 do 40 vin., na Tinji pa po 33 vin. — Sploh je novo vino dobro, prav pitno ker ni bilo gnjilega grozdja in je mošt tehtal 16 do 18°. Lansko vino priznane dobre kvalitete se dobi po 50 do 58 vin.

o Iz Slov. Bistrice. Impozantna je bila Miklavževa prireditev tukajšnje Ciril-Metodove podružnice v nedeljo 5. t. m. Velika dvorana hotela „Avstrija“ je bila pretesna in mnogo občinstva ni več dobilo prostora. V pozdravnem nagovoru je označil g. Peter Novak pomen in namen Miklavževih večerov, kakor se vršijo po slovenskih deželah; njegovim besedam je sledil nastop Miklavža (g. Rumež) z angelji in hudobci. Po izpraševanju so bili ubogi otroci slovenske šole bogato obdarovani z raznimi oblačili, pecivom itd. Za mnoge darove in požrtvovalno sodelovanje gre posebna zasluga narodnim damam, ki so lahko ponosne na lep izid in uspeh svojega truda. Veselje je bilo gledati obdarovane otročiče, ki jim je lŕce žarelo radosti; ves srečen je nesel vsak svoja darila domu. Da pa je bilo mogoče prirediti tako obilen Miklavžev večer, za to so poskrbeli razni rodoljubi. Lepo vsoto je nabral pri meščanih in okoličanih g. Fr. Doberšek, prispevke so poslali gg. Iv. Grobelšek, Alf. Požar, prof. A. Šantel, dr. Bog. Vošnjak, družba sv. Cirila in Metoda ter radodarna domača posojilnica. Iskrena hvala vsem!

o Iz Maribora. V nedeljo 12. t. m. koncertira ciganska godba v restavracijskih prostorih Narodnega doma. — Začetek ob 8. uri zvečer.

o Slovensko gledališče v Mariboru. V nedeljo 19. t. m. se uprizori prvič na našem odru igrokaz iz rumunskega življenja „Valenska svatba“. — Ta igra se je z najlepšim uspehom igrala še po vseh velikih odrih, ter se je v Ljubljani v enem letu devetkrat ponovila. Upati je tedaj, da bode tudi našemu občinstvu kar najbolj ugajala. Nikdo naj ne zamudi prilike si jo ogledati, ker je radi težkih ulog, za katere je treba mnogo truda, ne bo mogoče tako hitro ponoviti. Pripravlja se za 9. prosinca 1910 „Veleturist“, burka v treh dejanjih.

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo za trgovino s papirjem se sprejme pri Goričar & Leskovšek v Celju.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:
1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K. bolj-
šega 2 K 40 h; prima
polbelega 2 K 80 h;
belega 4 K; belega,
puhastega 5 K 10 h;
1 kg vefinega, snež-
nobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha,
sivega 6 K; 7 K; belega, finega 10 K, najfinjši
drni puh 12 K. Kdor vzame 5 kg. dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali
rumenega nankinga, pernica. 180 cm dolga,
116 cm široka, z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm
dolga, 58 cm široka, napolnjen z novim, sivim,
jako stanovitnim puhastim posteljinim perjem
16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice
po 10 K. 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 3 K,
3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od
12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj
ali zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne
denar. — Cenovnik zastoj in franko.

S. Benisch, Deschenitz, št. 199, Sumava, Češko.

Ugodna prilika.

Zaradi preselitve svoje trgovine
v novo posojilnično hišo v Graški
cesti prodajam vse stekleno in
porcelanasto blago ter svetilke,
ogledala in raznovrstna primerna
božična in novoletna darila po
zelo znižanih cenah.

Za mnogobrojen obisk se pri-
poročam z velespoštovanjem

Fran Strupi, trgovec
s steklenim in porcelanastim
blagom, Celje, Graška cesta.

Vinske drože

kupi vsako množino po
najvišji ceni

Robert Diehl,
žganjarna, Celje.

Martin Kolšek čevljar v Celju

v novi posojilnični hiši na Ringu
se priporoča slav. občinstvu in
častiti duhovščini za izdelovanje
vseh vrst najmodernejših obuvaj.
— Naročila po meri in popravila
se okusno, točno in solidno iz-
vršujejo v lastni delavnici.

**Sprejme več dobrih in
zanesljivih čevlj. pomoč-
nikov in učenca.**

Trgovski sotrudnik

izvežban manufakturst, se
sprejme v trgovino mešanega
blaga

Jos. Ferenčak

v Brežicah. 594 2-1

Sukna

in modno
blago za obleke
priporoča firma

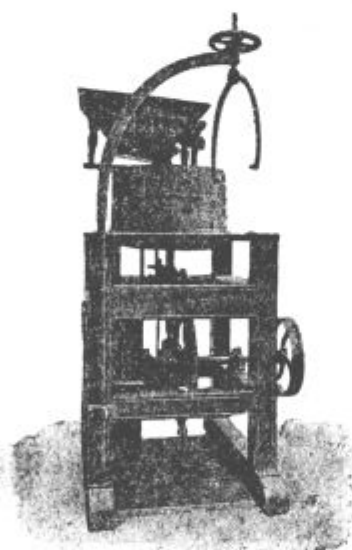
Karel Kocian

tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem.

— Vzorci franko. —

Mline za žito

za rabo na gepelj in roko svojega
lastnega izdelka priporoča

Slika kaže min. mojega. Izpolnjenega izdelka;
moji mlini so bolj rabljivi, kakor konkur. izdelki.

Josip Čretnik

Izdelovatelj umetnih mlinov in žag
v Št. Jurju ob juž. žel.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Narodna tverdka v Ljubljani išče
izvežbanega

sotrudnika- manufakturista

ki je že služboval v kakšni engros-
trgovini. Nastop po dogovoru. —
Ponudbe pod „vojaščine prost“
v Ljubljano, poste restante (glavna
pošta) do 15. decembra t. l. 589 4-3

Dobro vpeljana

trgovina

z mešanim blagom,
kjer je tudi **trafika**, se radi
odpotovanja prostovoljno

proda.

Breg štev. 31 pri Celju.

Zahvala in priporočilo

Dne 29. oktobra t. l. uničil mi je požar moje gospodarsko poslopje. Naša
domača c. kr. priv. avstrijska zavarovalna družba „Dunav“ na Dunaju pri kateri
sem bil zavarovan, izplačala mi je danes odškodnino v znesku 2.950 kron po
svojem glavnem zastopniku g. Ant. Arzenšek v Celju, za kar se ji tem potom
prav srčno zahvaljujem.

Štejem si torej v svojo dolžnost, isto vsakomur prav toplo priporočati,
kakor tudi njenega potovalnega komisarja g. Ant. Kuharja v Celju, ki me je
svoječasno zavaroval.

CELJE, dne 23. novembra 1909.

Ana Koštomaj m. p., priča.
A. Kolenc m. p., priča.

Andrej Ocvirk m. p.
Marija Ocvirk m. p.

SVOJI K SVOJIM!

Modna trgovina Josipina Podkrajšek

Ljubljana, Čevljarska ulica 2

priporoča svojo bogato zalogo bluz, čepic, spodnjega
perila za dame in gospode. — Velika izbira volnenega
blaga. — Najnovejši nakit za obleke. — Najmodernejši
stezniki. — Reforme hlače za deklice priporočljive
za šport in šolo. — Bogata izber zavratnic in ovratnikov.
Zunanja naročila se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

SVOJI K SVOJIM!

Filip Neusteinove

sladke čistilne kroglice (Neusteinove Eliza-
betine kroglice).

Te kroglice nimajo v sebi nobene škodljive tvarine in so v vsakem osiru boljše
ko vsi enaki preparati. Z največjim uspehom se rabijo pri boleznih v trebuhu, čistijo kri,
niso nobeno zdravilo, pa boljše in čisto neškodljive, da se lahko rabijo pri

zaprtju

v črevesih, gotovem viru največ bolezni. Ker so sladke, jih imajo radi zlasti otroci.
Škatlja s 15 kroglicami stane 30 vinarjev; zavitek z 8 škatljami, s 120 krog-
licami stane samo 2 K; kdor pošlje znesek 2 K 45 v naprej, dobi še po vrhu zastoj
zavitek z 8 škatljami.

Svarilo! Pred ponarejanjem svarim! Zahtevajte Filip Neusteinove
čistilne kroglice, ki so samo tedaj prave, ako nosi vsaka
škatlja in navodilo našo protokolirano varstveno znamko v črno-rdečem
tisku „Heil Leopold“ in podpis Filip Neustein, lekarna. Naši po-
trgovskem sodišču zavarovani zavitki morajo nositi našo tverdko.

Filip Neusteinova lekarna „k svetemu Leopoldu“
Dunaj I., Plankengasse 6. Zaloga v Celju: Lekarna Rauscher.

Za božični nakup

priporoča

Zvezna trgovina v Celju trgovcem po deželi

bogato zalogo svilnatga papirja vseh vrst barv,

barvani jedno- in dvostranski papir,

peresa za rože, cvetje,

zlati in srebrni papir.

Jaslice in jaslične podobe, navadne in prešane v poli ter
prtički.

Laneta, šumeče zlato, zlata pena,

Božični okrasji v kartonih sortirani od kron 2.—, 3.—,
4.— in naprej.

Pekarija ♦♦ Slaščičarna ♦♦ Kavarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21 Ljubljana Stari trg št. 21

Mestni trg 6 Filijalke: Predmestje 26

Zunanja naročila točno! 78 24-17 Cene nizke!

Velika

božična prodaja po zelo znižanih cenah se vrši v narodni veletrgovski hiši R. Stermecki, Celje. Poštne pošiljave čez 20 kron franko.

Kupujte narodni kolek!

Suhe gobe

sploh vsakovrstne dež. pridelke kupi

A. KOLENC v Celju, „Narodni dom“ in Graška cesta.

Orehe

kupi vsako množico

A. KOLENC v Celju.

Učenec

se sprejme takoj pri

A. KOLENCU v Celju.

Božična in novoletna darila

vljudno
priporoča

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v „Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber novosti, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Darujte za Nar. sklad!

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje za doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

Rezervni fondi: 44.437.036,01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 98.323.486,35 K. — Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo. — Vsa pojasnila daje: Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposki ulici števil. 12.

261 32-26

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. — Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

Razširjajte napredna časopisa „Nar. Dnevnik“ in Nar. List“.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica kron 3.000.000.

Podružnico v Spljetu.

Stritarjeve ulice števil. 2.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond kron 300.000.

Podružnica v Trstu.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Poštno hran. račun št. 54.366.
— Telefon št. 48. —

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure
*** dopoldne. ***

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vlozke) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov. denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagatelj, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun
***** glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih. *****

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijentov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude-
*** laganje napisov v iste. ***

o Iz Maribora. Deželno finančno ravnateljstvo ne rešuje slovenskih pritožb. Na pritožbo, ki jo je vložila slovenska stranka meseca majnika zoper odmerjenje davka, še doslej ni odgovora, pač pa tirja davčni urad že zadnji obrok.

o Iz Maribora. (Plagijatstvo.) V nekem štajerskem slovenskem tedniku smo čitali pred kratkim zanimivo orijentalno črtico kot podlistek, a na veliko začudenje smo našli isto črtico v starem letniku „Fliegende Blätter“. — Dotični podlistek je skoro dobesedni prevod črtice Ludv. Fulde-ja, z edino izpremembo, da je stopil na mesto Harun al Rašida šajk.

o Iz Maribora. Podpora Ciril-Metodove družbe za slovenske šol. otroke izrabljajo klerikalci na poseben način. Knjige in šolske potrebine so se delile v lokalu „Katol. izobraž. društva“ v Studencih in nobenemu očetu niti otroku se ni povedalo, odkod je ta podpora. „Naše šolsko društvo je dalo“. Ljudje baje menijo, da je vse to preskrbela mariborska duhovščina in njihova stranka in klerikalni agitatorji kujejo zase dukate iz tujega zlata.

d Mariborski nemški trgovec so podpisali 2.000 kron za Roseggerjevo ustanovo v prid nemšk. Schulvereinu. To so tisti ljudje, ki žive od Slovencev v mestu in okolici, kateri so še tako nezavedni, da bogatijo sovražnike svojega rodu in jezika!

Iz Maribora. V petek se je na pokopališču v Mariboru vstrelila okrog 18 let stara M. V. Obležala je na grobu svojega očeta. Pripeljali so jo takoj z rešilnim vozom v bolnišnico, katero je v soboto popoldne zdrava zapustila. Zdravniki so namreč iskali rano, pa je ni bilo in ni bilo. Nato se je stvar pojasnila. M. V. je vzela samokres, ki pa je bil nabit s slepimi patroni, kar ona niti vedela ni. Vsled poka in morda tudi domišljije, da je mrtva, se je onesvestila. Pravijo tudi, da je kupila samokres in zahtevala, da se nabije z ostrimi patroni. Ker se je puškarju zdela razburjena, je nabil samokres s slepimi patroni. Vzrok je ljubezen, katero je mati močno branila.

Mestni uslužbenec celjski so, kakor v obče znano, zelo drzni ljudje; obnašajo se pač tako, kakor jih je vzgojila vladajoča klika na magistratu. Včeraj popoldne je napadel znani mitničar Benesch na Ljubljanski cesti uglednega kmeta iz celjske okolice; ker mu ta ni dal takoj povoljnega odgovora, zagrozil mu je mitničar, da ga bo ovadil (menda radi razžaljenja uslužbene uradne osebe). Toda slavni mitničar je to pot slabo naletel. Kmet ga je čisto pametno zavrnil, da nima nikake pravice vstavljati ga na javni cesti, saj je dobro znan premožen posestnik iz okolice; ako mu kaj hoče, naj ga pusti pozvati na mestni urad; tam mu bo odgovoril, ne pa na cesti. Šla sta nato vsak na svojo stran, kmet samo zavestno in ponosno, slavni mitničar Benesch pa z dolgim nosom.

u Generalmajor Frane vitez pl. Treffenschiedl je umrl na Miklavževo v Feldbachu na Srednjem Štajerskem po daljši bolezni v 80. letu. Pokojnik, rojen leta 1830 v Gleisdorfu kot sin tamošnjega notarja je zvršil gimnazijo v Ljubljani ter leta 1848 kot prostovoljec vstopil v 27. pešpolk. Leta 1866 je bil v vojni na Italjanskem in končno zadnjih 25 let od stotnika do polkovnika služil v večinoma še takrat našem slovenskem polku št. 47. V bosenski okupaciji se je odlikoval posebno v bitkah pri Maglaju in Žepčah ter bil za to odlikovan in pozneje oplemeniten. — Leta 1895 je stopil v Gradcu v pokoj kot generalmajor ter živel v Feldbachu. Bil je z dušo in s telesom vojak, a še posebej izvrsten

lovec. Zapustil je dobro oskrbljeni so-progo Ano in hčerko Alojzijo, ki žalujeta za njim. A ne žalujeta sami, žalujemo ž njima tudi vsi, ki smo služili cesarja pod njegovim poveljstvom v 47. p. p., ker je bil ponosen na svoje slovenske fante. Prepeljan v Gradec je bil dne 8. tm. slovesno pokopan tam na sv. Lenarta pokopališču. Slava mu. N. p. v. m. Eden od 1. stotnije.

Koroške novice.

z V Št. Ilju ob Dravi, kjer go-spodnje znani „uporni“ in sedaj prisilno upokojeni župnik Česky, sta minolo sredo slavnoznani „Štaj.“ pismonk Linhart in neki Lutschounig razlagala svoj evangelij. V imenu poslušalcev se jima je zahvalil — eks-župnik Česky. Govorilo se je seveda — na željo prevlastva!! — nemški.

z Zdrav kraj je Sv. Salvator blizu štajerske meje. Dasi je ta fara zelo obsežna, vendar niso imeli oktobra in novembra nobenega mrliča.

z V Grebincu je „Narodni dom“ od zadnje nedelje zopet odprt.

z Spital ob Dr. — Milstatt. Bivši kršč.-soc. dež. poslanec koroški dr. Puppovac je dobil od železniškega ministerstva dovoljenje za tehniška pripravljala dela za električno železnico iz Spitala ob Dravi v Milstatt.

z Občina Sele na Koroškem je imenovala za častne občane gg. Franc Grafenauerja, dr. Brejca, dr. Ivana Šusteršiča in bivšega župnika Lubeja, ki je poučeval selško mladino, ko še ni bilo šole.

Primorske novice.

o Strela v cerkvi. V četrtek je udarila strela v farno cerkev v Rovinju ravno ko je duhovnik bral slovesno mašo. Udarila je v kor pri oltarju, švignila povprek po cerkvi in izginila pri zvonici. Navzoči farani so bili neznansko razburjeni, dasi se ni nikdo ponesrečil. Pač pa je napravila strela drugače mnogo škode in to v poldrugem letu že tretjič. V času, odkar je vojaška telefonska žica pritrjena na zvoniku, strela večkrat zaide v cerkev.

o Zavirača je povozil v četrtek ponoči pri Dutovljah tovorni vlak, ki je vozil iz Gorice v Trst. Med vožnjo je padel zavirač Sušek iz svojega visokega sedeža in kolesa so ga malo ne zmlela.

o Dopolnilna volitev na Gorškem, ki se vrši na mesto ponesrečenega poslanca Jeriča 19. t. m., je že zopet razburkala celo deželo. Soc. demokratje so postavili, kakor smo že poročali, za kandidata dr. H. Tumo; agrarni kandidat je Jos. Vran, župan v Tomaju, klerikalni Fr. Zlobec, župan v Ponikvah na Krasu. Naprednjaki še kandidata niso proglasili. Klerikalci so se z vso silo vrgli zopet na Kras.

o Protestni šod tržaških Slovencev zoper sramotno stanje slovenskega šolstva v Primorju, je bil zadnjo nedeljo prepovedan, a na jutri je zopet sklican.

o Slovenska kmečka stranka na Gorškem je izvolila na občnem zboru 6. t. m. I. Mermoljo iz Vrtojbe za predsednika.

Obrambni vestnik.

Vsem podružnicam Ciril-Metodove družbe se razpošljejo te dni kratka navodila za uzorno poslovanje. Vodstvo prosi vsa podružnična predsedstva, naj okrožnice ne založe, temveč skličejo čimprej odborno sejo, da se navodila prečitajo in dele med odbornike. Treba nam je podvojenega dela, ako hoče družba izpolnovati vedno naraščajoče naloge. Nemci zbirajo z naglico že drugi milijon za Roseggerjev bojni sklad, a dokaj podružnic naše edine obrambne

družbe še vedno spi, vsled česar je družba — pasivna.

Družba sv. Cirila in Metoda ima v zalogi božične in noveletne razglednice. Rodoljubi segajte po njih! Dosedaj smo prejeli še malo naročil. Posnemajte vrle Čehje, ki so pokupili že v mesecu novembru 120.000 razglednic v prid „Česke obrambne šolske družbe!“

V korist družbi sv. Cirila in Metoda prodaja trgovec Pavel Magdič v Ljubljani umetniško izdelane „fine“ narodne znake z monogramom D. sv. C. in M. Ti znaki se nosijo lahko kot ige za kravate, zagumbnice, kot gumbi za zapestnice, priveski k verižicam, kot broške za dame. Znaki se priporočajo za božična in noveletna darila.

Slavne podružnice družbe sv. Cirila in Metoda se uljudno prosijo, da blagovolijo prispevke še tekom tega meseca glavni družbi poslati, to pa radi tega, da se more pravočasno letni račun zaključiti. Prosimo!

Slovenci v Ameriki za Družbo sv. Cirila in Metoda. Nad vse radostne vesti nam prihajajo iz Amerike od naših dragih bratov. Začeli so požrtvovalno delati za našo prekoristno šolsko družbo. Dosedaj so ustanovili že 9 podružnic, in sicer v New-Yorku, Danlu, Bridget-portu, Pueblu, Cumberlandu, Calumetu, Evelethu, Lakewoodu in Winter-Quartersu. Uprav ganljivo je pozival g. Fr. Schweiger v svojem listu Glasniku na ustanovni šod nove podružnice v Calumetu. Poziv preveva gorka ljubav do stare domovine. V začetku opisuje namen družbe, potem govori o nasilstvu Nemcev, ki grabijo celo po Kranjski ter nadaljuje: „Slovenci na Calumetu in v bakrenem okrožju: Kaj porečete k temu? Onih, katerih prokleta dolžnost je, brigati se za to — t. j. vlada in dežela — oni se niso brigali, prepustili so to delo drugim. Družbi sv. Cirila in Metoda se bo morala zahvaliti Bela Krajina, da ne izgine iz nje slovenska govorica, njej se bo moral zahvaliti mladi naš rod, da je ostal na svoji rodni grudi. Zatorej dragi bratje — na delo! Po vseh večjih krajih Amerike, kjer so slovenske naselbine, ki čutijo še za svoj narod, ustanavljajo in so že ustanovili podružnice te prekoristne družbe. Pokažimo tudi mi Slovenci v Calumetu, da nimamo zastoj na pročelju naše prekrasne cerkve sohi svetih slovenskih blagovestnikov Cirila in Metoda, — pokažimo z dejanjem da smo in ostanemo — akoravno daleč od domovine — verni narodnjaki in pravi amerikanski Slovenci!“ Uspeh tega poziva je bil, da se je tudi v Calumetu ustanovila lepa podružnica. Slovenci v domovini smo ponosni na tako zavedne in požrtvovalne rojake v tujini. Naj bi njihova goreča ljubav zbudila slehernega mlačnega doma! Pa tudi sicer so nam ameriški rojaki lahko za vzor. Podružnica v New-Yorku je naročila 15 „Slovenskih Branikov“ za svoje člane. Gotovo ji sledijo še ostale podružnice. Glavna podružnica v New-Yorku je tudi poslala prijavo za obrambni sklad ter obljubila glavni družbi za božič večje darilo v denarju. Meseca maja prirede za našo šolsko družbo veliko vseslovansko veselico v New-Yorku. Slava dragim bratom v Ameriki, ki so ponos in uteha zatiranim bratom v stari domovini!

Po svetu.

o Papež kuje encikliko, katera se bode bavila s položajem cerkve na Francoskem in zahtevala, da se naj na Francoskem ustanovljava strogo katoliška strokovna društva.

o Delni solnčni mrk se bode pojavil dne 12. decembra, ki ga pa v Evropi ne bomo opazili. Začne se ob 6. uri 57 min. pop. in se neha ob 10. uri 33 min. — Velikost mrka v delih solnčnega premera znaša 0'546. Vidi se mrk samo v jugiztočnem delu Avstralije, na jugu Nove Zelandije in v južnem polarnem morju. — S temi je torej vrsta vseh štirih letošnjih mrkov, katerih smo 4. junija opazili samo polni mesečev mrk, zaključena. Drugo leto bode drugače. Imeli bomo tudi 4 mrke, a takrat bomo videli zadnjega, mesečev mrk od 16. do 17. novembra.

o Cesarjev odlok o uradniških portepjih bode skoro objavljen. Imeli bomo dva razreda portepjev, ki boda povsem slična vojaškim činom.

Kuharski učenec — nadvojvoda. Kuharski učenec Kubata v Parizu, ki se je izdaval za avstrijskega nadvojvoda Karla Henrika in s tem opeharil nekega juvelirja za 200.000 frankov, je prišel s svojo ljubico pred poroto.

z Pariški stražniki grozijo stavit. Pariški stražniki so sklenili s podpis na okrožnici, da bodo začeli splošno stavko, ako bi bil le eden tovariš radi stanovskega gibanja odpuščen. Izvolili so 11 tovarišev, ki bodo izvedli tozadevno organizacijo.

o Iredenta na Tirolskem. Zopet so odkazali dunajskemu porotnemu sodišču italjanske zločince. Zgodilo se je to za to, ker se je pri preiskavi zadeve blagajnika Colpija od Banke cooperative izkazalo, da ni samo kradel, ampak da je bil celo hud iredent. Nadalje je v zvezi z laškimi vohunstvom, v katero sta tudi zamotana dva njegova sorodnika in eden sodni sluga.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni zbor.

d Dunaj, 11. dec. Nadaljevalo se je prvo čitanje proračuna. Poslanec Biankini je najprej obsodil sedanje politične razmere na Hrvaškem. Ta dežela je jedina, v celi Evropi, v kateri je ustava dejansko sistirana in kjer se hoče iz cesarju in državi zvesto udanega naroda siloma napraviti veleizdajalce. (Medklic posl. Spinčiča: Na temelju ponarejenih listin se ga tira v sodno dvorano!) Biankini je izjavil nadalje, da v Bosni nimajo vsled madžarskih intrig še danes ustave. Glede državnopravnega stališča zasedenih dežel se mirno delajo pri nas in na Ogrskem najčudnejše kombinacije ne da bi se pustilo one, ki so tu najbolj prizadeti, namreč Bošnjake in Hercegovince same k besedi. Ni in ne more biti nikoli dopustno, da bi se obe deželi ločili od Dalmacije, kateri tvorite najnaravnejše ozadje. Ugodna rešitev jugoslovanskega vprašanja obstoji v tem, da zavzame vlada doma proti jugoslovanskim narodom pametno in odkritosrčno stališče, na zunaj pa ostane v prijateljskih zvezah z balkanskimi državami, kar je vsled aneksije tem bolj potrebno, in se poteguje za lojalno, prijateljsko in pristrčno zblizanje z Rusijo. To ni rusofilsko, ne novoslovanska politika, to tudi ne more nasprotovati Nemčiji, ako ima z nami poštene namene, to je marsiveč politika, katero zahteva avstrijska državniška modrost. (Pritrjevanje pri Jugoslovanih.) Za Biankinijem govori državni posl. grof Sternberg.

Položaj na daljnem Vzhodu.

d Petrograd, 11. dec. Minister za zunanje zadeve, Izvoljski, je izjavil konservativn. poslancu v ruski dami Grupenskemu, da je Rusija sicer začela z Japonsko pogajanja o omejitvi interesnih sfer, a so se ta pogajanja sedaj razbila. Nevarnosti za vojsko pa sedaj po njegovem mnenju ni. Isto mnenje je izrazil tudi finančni minister Kokovcev.

Reciprociteta zagrebskega vseučilišča.

o Dunaj, 11. dec. — Poslanca dr. Ploj in dr. Laginja sta vložila včeraj v min. predsedstvu in pri naučnem ministru spomenico, v kateri zahtevata, da lahko visokošolci iz Dalmacije, Istre in Trsta polagajo tudi v Avstriji veljavne izpite na zagrebskem vseučilišču. Oba ministra sta obljubila, da bode to željo upoštevala, treba bode samo stopiti s hrvaško deželno vlado v dogovor, da se upelje za te dijake tak načrt za predavanja in skušnje, ki bi bil prikladen tudi za avstrijske razmere.

Reklamni stolp.

Cena predalu za enkratno
objavo 60 vinarjev.

Kreditno in stavbeno zadrugo 'Lastni dom' v Celju,

Rotovške ulice št. 12 priporočamo obrtnikom
in trgovcem za nalaganje denarja, za inkaso,
za denarna nakazila in razne kreditne posle.

Naročajte in
razširjajte

„Narodni List“

Lastna zaloga

šolskih zvezkov in
risank

Največja zaloga
tiskovin za pri-
vatnike in urade

Zvezna trgovina, Celje, Rot. ul.

Prva južnostajerska vinarska zadruga v Celju

priporoča izvrstna
spodnještaj. vina.

Najboljši časopis
za inseriranje je

„Narodni
Dnevnik“

Zvezna trgovina v Celju

sprejema naročila
na tiskarska dela

katera se izvršu-
jejo v lastni
Zvezni tiskarni

Najboljše in najcenejše se
kupi steklena in porcelanasta
posoda v narodni trgovini

Fr. Strupi, Celje.

Najboljše orožje
v političnem boju
sta

„Narodni List“
in
„Nar. Dnevnik“

Novosti v pisalnih in
risalnih potrebščinah

po zmernih cenah
se dobijo vedno v

Zvezni trgovini
v Celju

Za 40, 50 ali 60 vinarjev

v znakah, pošljem takoj 10 komadov krasnih
razglednic (z ovetljicami, krajine, ljubeče, bo-
žične ali novoletne) kakoršne se želi.

Vilko Weixl

trgovina s papirjem

Maribor, Gosposka ulica št. 33.

V zalogi 100.000 komadov.

Trgovcem izoaten popust.

Modni salon za gospode

Celje, Krožna cesta

Maks Zabukošek.

Na dober razvoj

Vašega
podjetja

polagamo naj-
večjo vrednost
kajti Vaš pro-
sneh je tudi
naš prosneh!

K temu bi Vam
najslužil ta re-
klamni stolp z
najgotovjšim
uspehom!

Upravništvo „Nar. Dnevnika“.

Vodilni krogi o političnem položaju.

o Dunaj, 11. dec. V vladnih kro-
gih mislijo, da z ozirom na sklep nem-
škonskacionarnih drž. poslancev ni mi-
sliti pred Novim letom na rekonstruk-
cijo ministerstva; ta so bode mogla iz-
vesti še le drugo polovico meseca ja-
nuarja in sicer nastopi uradniško mi-
nisterstvo z Bienertom na čelu, v ka-
terem pa ne bode ministrov rojakov.

Češki listi o položaju.

o Praga, 11. dec. Današnji češki
listi sodijo vsi zelo pesimistično o po-
ložaju. „Den“ pravi, da vstraja „Slo-
vanska jednota na svojem stališču in
da ostane odprava sedanje vlade prej
ko slej njena glavna zahteva.

Književnost in umetnost.

Friderik Juvančič: Pouk
francoščine in modernih jezikov sploh.
Ponatis iz „Pedagoškega Letopisa“ za
leto 1909. Natisnila Učitelj. Tiskarna
v Ljubljani. — Cena 50 vin., po pošti
60 vin.

o Nova slovenska drama. — Vit.
Fed. Jelenc je napisal žaloigro „Eraz-
zem Predjamski“, ki pride še decem-
bra na slov. oder v Ljubljani. Dejanje
je vzeto iz zgodovine koncem 15. sto-
letja ter obravnava zvezo kranjskega
plemstva proti cesarju Frideriku.

Iz sodne dvorane.

Ljubico je umoril. Dne 26. junija
t. l. ob 4. uri zjutraj je opazil neki
uslužbenec ravno v trenutku, ko je
vozil vlak iz Pragerskega na Ptuj, pri
čuvajnici št. 3 žensko truplo in je opa-
zoril na to čuvaja. Bila je 30 let stara
kočarjeva hči Marija Frangež, ki je
ležala mrtva na trebuhu na tiru, obr-
njena proti Pragerskem; levo roko in
levo nogo jej je že bil odrezal vlak.
Že čuvaju se je čudno zdelo, da je bilo
na mestu tako malo krvi, še bolj čudno
je pa bilo, da je na bližnjem telegraf-
skem drogju bil z dvema novima žeblje-
ma za čevlje pritrjen list z besedami,
da naj nikdo ne sumi Antona Kmeteca
radi njene smrti. Sodna komisija je
dognala nedaleč v pšenici pohojeno
zemljo in mlako krvi, kakor tudi nekaj
cap Frangežine obleke. Dognalo se je
nadalje, da jo je nekdo odzadi ustrelil
in jo potem položil na progo. Nadalje
se je izkazalo sledeče: Sedaj 20 let
stari železniški delavec Anton Kmetec
je gojil s Frangežovo, da si je bila
mnogo starejša, že več let ljubezen in
je bil v svojem 16. letu že oče njenega
otroka za katerega je moral plačevati
na mesec 6 kron. Ko bi bila letos morala
Frangeževa zopet poroditi, jo je Kme-
tec pogosto nagovarjal, naj odpravi
sad. Zvečer, dne 25. junija, je prosila
Frangeževa očeta, da bi smela prej od
dela domu, ker sta še s Kmetecem do-
govorila, da se snideta, kar se je tudi
res zgodilo. To in pisava na drogju,
katero so veščaki njemu prisodili in
dejstvo, da po zločinu ni bilo več puške
na omari Kmetecovega brata, je upro-
pastilo Kmeteca. — Dne 6. decembra
so ga spravili pred mariborsko poroto,
kjer ga je tožil pravdnik Tschach, za-
govarjal dr. Mravlag in razpravi pred-
sedoval dr. Voušek. Navzočih je bilo
18 prič in 10 veščakov. Pri obravnavi
se je kar iz početka pokazalo, kako
zelo si nasprotujejo mnenja mariborskih
in ptujskih sodnih zdravnikov. Ti nam-
reč na mrtvem truplu niso našli nika-
kega sleda o streljih in so sklenili, da
se je Frangeževa ponesrečila, ti so pa
dokazali, da je bila dvekrat nstreljena
in položena na tir. Način, kako so se
Ptujčani zagovarjali, je bil velemučen.
Seveda se mora opomniti, da so zdrav-
niki iz Maribora zato bolj natanko
preiskovali truplo, ker so že sumili
umor. Dr. Mravlag je uporabil nasprotja
zdravnikov, da bi dokazal Kmetecovo
nedolžnost, pri čemur so se hudo sprli.
Rektor Kratter iz Gradca, ki je bil
tudi navzoč, se je pa priklopil mari-
borskim zdravnikom. Da podpre zago-
vornik svoje trditve, je pokazal nastre-
ljeno konjsko meso, a s tem ni imel
sreče. Zato je predlagal, da se naj v
pšenici najdeni kosci obleke in papirja
mikroskopsko in kemično preiščejo.
Temu se je ugodilo in obravnavo so
preložili.

Vabilo na naročbo.

Slav. p. n. občinstvo vljudno va-
bimo na novo naročbo, stare p. n.
naročnike pa, katerim je potekla
koncem meseca naročnina, prosimo,
da jo zopet ponové.

„Narodni Dnevnik“

velja za avstro-ogrske dežele:

celoletno	K 25.—
polletno	„ 12.50
četrtno	„ 6.30
mesečno	„ 2.10

Za Nemčijo:

celoletno	K 28.—
za vse druge dežele in Ameriko:	K 30.—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Upravništvo „Nar. Dnevnika“.

Tržne cene.

10. decembra.

Dunaj. Poljedelska borza:
Tendenco je bila danes slabejša. Kon-
zum je bil nenavadno rezerviran; po-
vsod se je zelo malo prometovalo in
zahteve pri pšenici so bile za 5 vin.
nižje, pri rži za 10 umerjene: stara
kornuza se je držala, tako tudi oves in
ječmen, slabo.

Sladkor. Trst. — Centrifugal
Pilés prompt K 35— do K 36½, za
dec.-marec K 35— do K 36½. Ten-
denca: trdna.

Sladkor, Praga. Surovi sladkor
prompt K 28½, nova kampanja kron
24½. — Tendenco je mirna. Vreme:
mirno in južno.

Budimpešta. Svinjad: ogrske
stare, težke — do 144 v. mlade težke
153 do 155 vin., mlade, srednje 153
do 155 v. mlade, lahke 145—149 vin.
zaloga 22.586 komadov. Prignano 647
komadov, odgnano 402. Ostalo torej
22.831 komadov. Tendenco mirna.

Budimpešta. Pšenica za april
K 13'80, pšenica za maj K 13'62,
pšenica za oktober K 11'73, rž za
april 9'90, rž za oktober K 8'81, oves
za april 7'54, oves za oktober K —,
kornuza za maj 6'62, ogrščica za avgust
13'30; Tendenco mirna, promet 10000
stotov. Ponude zmerne, efektivna pše-
nica 5 vin. ceneja, drugo je mirno.
Veselite kupiti tudi zmerno. — Vreme:
na dež.

„Delniška družba“

združenih pivovaren Žalec in Laški
trg v Ljubljani sprejme

knjigovodja

izurjenega v pivovarniškem ali sli-
nem poslovanju. Mesto se ima nasto-
piti kar najhitreje. Plača po dogovoru.
Prošnje je vložiti pri ravnatelstvu
pivovarne v Laškem trgu.

599 8-1

Ure na obroke za vsakogar

Št. 72, pristno 14kar. z zlatom platirana ura
za gospode ali dame, najfinejša gravirana, z
dobrim kolesjem, tekoča na kamenčkih, 20 K.
Ista z dvojnim pokrovom 25 K.

Št. 73, pristno srebrna ura za gospode ali dame,
s 3 močnimi pokrovi, bogato gravirana, kakor
s konjem, levom, jelenom, ali pokrajino, z
dobro zapinjočo, natančno regulirana 30 K.
Št. 74. Zadnja novost: srebrna 4 dnij idoča
rem. ura na zapinjočo, ki teče če se enkrat
navije, celih 8 dnij neprenehoma na rubinih,
(na kazalu se vidi njen tek) 35 K.

Št. 75, krasna rem. met. tula ura za gospode
ali dame s 3 pokrovi in pozlačeno krono, za-
nesljivim kolesjem 18 K.

Št. 76, niklasta rem. ura za dečke, odprta,
moderna in lepo gravirana 8 K.

Cene se naj razumejo na mesečne obroke za
komad po 2 K; pri naročitvi se vpošlje polovico
vsote ali se pa plača po poštnem povzetju.
Dunajska tovarna za ure Hinko Weiss, Dunaj
XIV. Pillergasse 1/184.

Mesečno 2 kroni.

36

Stanovanje

v Celju, Schillerjeva ulica št. 3 (hiša
Zveze slov. posojilnic) z 2 sobama,
kopalno sobo, kuhinjo in drugimi priti-
klinami, električno razsvetljavo se odda
s l. svečanom ali l. sušcem 1910. —

Natančneje se poizve pri hišniku
ali pri upravitelju hiše dr. A. Božiču,
odvetniku v Celju, Rotovška ulica št. 15.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v
modernih fazonah in po solidnih cenah.

SINGER jeve šivalne stroje

kupujte samo v naših trgovinah,
katere lahko vse spoznate na tem
znamenju.

Ne dajte se zapeljati po nazna-
nilih, katera nameravajo z nami-
gavanjem na ime SINGER pro-
dajati obrabljene stroje ali pa
drugod izdelane stroje, ker mi
ne oddajemo svojih strojev na
prekupovalce, ampak jih proda-
jamo naravnost občinstvu.

SINGER Co.

Delniška družba za šivalne
stroje Maribor, Gosposka ul.
32. Zastopstvo v Celju,
Kolodvorska ulica št. 8.

Božične razglednice

najnovejše, sortirane, sortimenti po
100 komadov. — Zahtevajte vzorce v

Zvezni trgovini v Celju.

Viktor Bevc

slikar in pleskar v Celju

Savinska ulica št. 4

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela in jih izvršuje solidno in po zmernih cenah

Sprejemem takoj več pomočnikov.

Razširjajte „Nar. Dnevnik“.

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2-92

Ne pozabite

si ogledati pri

Ivanu Ravnikar, Celje

popolnoma svežo zalogo rozin, cveb, grozdičev, pignol, datelnov, bosanskih sliv, marelic, mandelnov, pistacij, lešnikov, orehov, orančni cedri, peciva za čaj, ruma, zdravilnega konjaka, slivovke, kranjskega brinjevca ter vseh vrst likerjev, čaja, kakor sploh vseh vrst južnega sadja in delikates. — Šampanjca, zdravilna vina, božičnih okraskov itd.

Karol Vanič, Celje

„Narodni dom“

==== priporoča ====

Moderno jesensko in zimsko sukno. Najnovejše flanele in barhente. — Preproge, zavese, garniture in odeje

Neprekosljivo v ceni in kakovosti.

12 52-48

VINKO KUKOVEC

stavbni podjetnik, koncesionirani tesarski mojster, lastnik parne žage in trgovina z lesom na Lavi pri Celju,

se priporoča za prevzete vse v stavbo stroko spadajočih, posebej zlasti tesarskih del. Nakupuje stavbni les po primernih cenah in proti gotovemu plačilu.

14 52-54

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji Grad in Vranksko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obče koristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 kron**, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitve slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podporo različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. **Sprejema tudi hranilne knjižice** drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovinci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico**, da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v

56 52-46

POSOJILNICA V CELJU

Telefon št. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

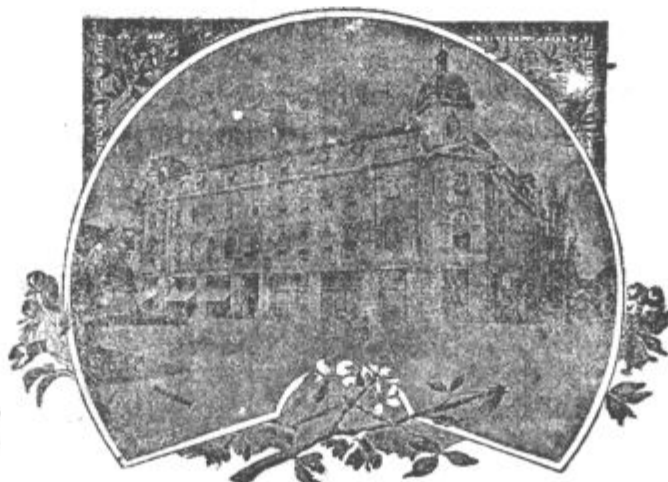
Telefon št. 22.

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad **4200** zadruženikov, kateri imajo vsega nad **88.000 kron** vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun **nedelje** in **praznikov**.

==== Poštne hranilnice ček. št. 9579 =====

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po **4 1/2 %**. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti **6 %**, **5 1/2 %** in **5 %** obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

54 52-46